Jaargang 112. Dingsdag, 1 November 1853. No. 87.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND-TURKIJE.

De Turksche minister van financiën *Mouktar*-bey is teruggedeinsd voor de groote moeijelijkheden, die zich in zijn departement opdoen. Hij is vervangen door *Moussa-Safetti*-pacha, oud-minister van financiën.

De Turksche regering heeft *Schamyl* en de andere hoofden van den Kaukasischen opstand officiëel erkend, hun titels verleend overeenkomende met hunnen rang en hun wapens en krijgsvoorraad gezonden.

Het is thans stellig, dat de Fransche en Engelsche eskaders den 14den Oct. de straat der Dardanellen zijn doorgetrokken, maar tevens, dat zij ter halver wege van Konstantinopel hebben stil gehouden bij het eiland Marmora, waarvoor men onder anderen als reden opgeeft, dat zelfs het Turksche bewind ongaarne zag, dat zij voor Konstantinopel verschenen, indien zij niet als werkdadige bondgenooten van de Porte tegen Rusland kwamen, maar veeleer zich ten doel stelden om mede te werken tot het handhaven der openbare orde en rust, welke eigenlijk in Turkije niet bedreigd worden.

De Fransche *Moniteur* meldt, naar luid van een berigt des Franschen consuls te Bucharest, d.d. 25sten Oct., dat 2 Russische stoombooten en 8 kanonneerbooten den 23sten hebben getracht den Donau over te steken, waarbij zij hevig zijn beschoten door de kleine Turksche vesting Isacticha op den regteroever der rivier. De kolonel kommandant der flottilje, 3 officieren en 2 matrozen zouden gedood en 50 man gekwetst zijn. De Russen zeggen, dat het hun gelukt is Isacticha in brand te steken.

— Te Weenen is uit Konstantinopel van den 21sten dezer het berigt ontvangen, dat aldaar op de geloofwaardigste wijze werd verzekerd, dat door de Porte het bevel tot staking der vijandelijkheden zou zijn afgezonden.

— Eene aan den *Morning Chronicle* gerigte dépêche meldt het vertrek van *Namik*-pacha, naar Parijs en Londen, als buitengewoon commissaris, aan wien de taak is opgedragen om eene leening te sluiten van 100 millioen.

Men leest in den Franschen *Moniteur* van den 30sten dezer, dat het gouvernement depêches uit Konstantinopel ontvangen heeft van den 21sten dezer. Het antwoord van *Gortschakoff* op de sommatie van de Porte werd als ontkennend beschouwd, evenwel had de Porte op aandrang der gezanten bevel gegeven om de vijandelijkheden tot den 1sten November op te schorten. Ingeval echter dat de vijandelijkheden reeds begonnen waren zou dit bevel aangemerkt worden als niet te zijn gegeven.

De escaders zouden den 22sten dezer de Dardanellen passeren.

— De Protestanten genieten in deze dagen eene ongewone vrijheid van handelen in Turkije; het zendelinggenootschap heeft onlangs een magazijn van Bijbels en Traktaatjes opgerigt, in het binnenste zelf van Stamboul, het kwartier der Turken in Konstantinopel, alwaar tot dien tijd het aan de Franken (ketters) verboden was hun verblijf te houden. Dit magazijn is gelegen bij de bazars (verkoophuizen), en de Turken kunnen er gemakkelijk van de Heilige boeken kennis bekomen. — De Sultan heeft eene groote uitgestrektheid gronds te Konstantinopel aangewezen om te dienen tot kerkhof voor de Christenen van alle gezindheden, en hij is voornemens, zegt men, er een muur rondom te laten bouwen, op zijne eigene kosten.

ITALIE.

De ontdekkingen waartoe het onderzoek omtrent den in Augustus j.l. te Rome verijdelden aanslag leidden, hebben onderscheidene huiszoekingen ten gevolge gehad; daarna zijn eenige personen in hechtenis genomen. De arrestatie van den heer *Massoni* heeft veel opzien gebaard; hij is een der voornaamste beambten van het bankiershuis van den Britschen consul *Freeborne*. Er zijn bij hem, naar men zegt, brieven van Italiaansche uitgewekenen gevonden, die hem niet weinig verdacht maken: hij is gevat terwijl de heer *Freeborne* afwezig was; deze zou anders waarschijnlijk door zijnen invloed de arrestatie hebben weten te beletten.

— Tusschen de Fransche en Napelsche regeringen is dezer dagen eenige verkoeling ontstaan. Twee Fransche officieren zijn, eenigen tijd geleden, door den Keizer naar Napels gezonden, ten einde de oefeningen der troepen aldaar bij te wonen. De genoemde officieren zijn echter door de Napelsche regering genoodzaakt geworden, om in quarantaine te blijven; op grond, dat het vaartuig, waarmede zij waren overgebragt, eene verdachte haven had aangedaan. Nadat zij uit de quarantaine waren ontslagen, waren de oefeningen reeds afgeloopen. De Fransche regering schijnt dit als eene beleediging aan te merken, en de gezant *de Maupas* heeft last bekomen om zich tijdelijk uit Napels te verwijderen. Zoo men verzekert, heeft hij zich aanvankelijk te Rome gevestigd, waaruit men wil afleiden, dat er allezins hoop aanwezig is op het spoedig bijleggen van het ontstane diplomatieke geschil.

DUITSCHLAND.

De tolconferentiën komen te Berlijn tot geen bepaalden uitslag; de Oostenrijksche partij ziet dit met vreugde, omdat ze gelooft dat daardoor eene toleenheid met de Oostenrijksche staten waarschijnlijker wordt.

— Uit Hannover schrijft men, d.d. 24sten October, dat de ministeriële crisis aldaar thans hare beëindiging nabij schijnt, zoodat men in de grootste spanning verkeert. Omtrent de zamenstelling van het ministerie is nog niets bekend. In gewoonlijk zeer goed onderrigte kringen, zegt de *Weser Ztg.* wist men den 23sten dat de landdrost van Osnabrück, de heer *von Lütcken*, sedert eenige dagen te Rotenkirchen bij den Koning vertoeft; het was echter nog onbekend of hij werkelijk reeds met de zamenstelling van een nieuw kabinet is belast.

De eerste handeling van het nieuwe ministerie, zoo de ultra-behoudende partij, waarvan de heer *von Lutcken* een der hoofden is, aan het bewind kwam, zou waarschijnlijk zijn eene ontbinding der Kamers.

— De geldverlegenheid der Oostenrijksche regering schijnt met elken dag dringender te worden sedert hare mislukte poging om te Londen eene leening aan te gaan.

— Men heeft thans uit Smirna van den 19den dezer het stellige berigt ontvangen, dat *Coszta* zich naar Boston heeft ingescheept.

— Naar men uit Pesth meldt, is de wijnoogst in de omstreken van Erlau zoo overvloedig uitgevallen, dat er gebrek aan vaatwerk is en de helft der druiven aan de ranken moet worden gelaten. Bij Oten klaagt men schier over den zelfden zegen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 27 October.

In een' ministerraad op Windsor gehouden is bepaald, dat het Parlement van den 27sten Oct. tot den 29sten Nov. zal verdaagd blijven.

— Nopens den uitslag der zending van de honderd Evangelie-verkondigers die zich naar Ierland begaven om predikatiën te houden in de opene lucht, wordt gemeld, dat zij in het drie-vierde gedeelte der plaatsen die zij bezochten, met blijdschap ontvangen waren.

— De maatregelen tot het reinigen der straten in de steden en andere voorzorgen, zoo als het staken van begrafenissen binnen de kom der bewoonde streken, worden meer en meer verordend en toegepast. De cholera, die in de vorige week weder hier en daar is opgekomen, strekt daartoe ten spoorslag.

— Als een staaltje van Engelsche fabrijk-aristocratie moge dienen, dat *Thomas Salt* te Saltaire, eene door hem gegronde stad nabij Bradford, onlangs aan zijne vrienden een klein feestmaal heeft gegeven, op hetwelk niet alle genoodigden waren verschenen, maar toch 3700 personen, lords, mayors, hertogen en arbeiders, menschen van allen stand aanwezig waren. Na het middagmaal bragt hij zijne gasten met extra-spoortreinen en vele honderd equipaadjes naar St. George Hall te Bradford, ter bijwoning van een opzettelijk voor hen ingerigt concert, op hetwelk de meest beroemde kunstenaars en kunstenaressen van Londen ten koste van schatten gelds waren ontboden. Zijne arbeiders, ten getale van omtrent 4000 (werkzaam in de door hem gestichte alpacawol-fabrijk) wonen in 700 door hem gebouwde prachtige woningen, die van fraaije tuinen, plaatsen, scholen, baden, enz. zijn voorzien en eene der bekoorlijkste kleine steden van Engeland uitmaken.

— Eergisteren werd hier eene talrijke vergadering van leden en begunstigers van het Britsch en buitenlandsch Bijbelgenootschap gehouden, om te beraadslagen over eene waardige viering van het vijftigjarig bestaan dier inrigting, welke in Maart 1804 gevestigd werd. De lord maire van Londen was voorzitter en gaf zijne vreugde te kennen over de groote vorderingen die het genootschap gemaakt en het vele goede dat het verrigt had. Het heeft thans niet minder dan 3819 hulpgenootschappen in Groot-Brittanje en zijne volkplantingen, 503 in Ierland en 4000 in andere landen, dus in het geheel 8322. Bij de oprigting was de Bijbel in ongeveer 50 talen overgezet, thans in ruim 150 talen. Door de werkzaamheden van dit genootschap en van andere daarmede in betrekking staande, waren minstens 45 millioen Bijbels in omloop gebragt en het was geene overdrijving te zeggen dat, door de pogingen dier genootschappen, de H. Schriften voor bijna 600 millioen menschen toegankelijk geworden waren.

— Uit de Ver. Staten is de tijding ontvangen, dat de democratische partij er ijverig werkzaam is. De Europesche uitgewekenen hebben eene algemeene democratische maatschappij gevormd, tot daarstelling der universele republiek.

— De heer *A. W. J. Pretorius*, kommandant-generaal en hoofd van het bestuur der Transvaal-republiek, is den 18den Julij, na eene korte ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 54 jaren, overleden. Vóór zijn verscheiden heeft hij verscheidene aangelegenheden nopens het bestuur des lands geregeld, en de onder hem bewind voerende overheids-personen ernstig tot eendragt vermaand en gewaarschuwd tegen persoonlijke eerzucht.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 October.

Volgens een keizerlijk besluit van den 14den September, is het invoerregt van vreemd slagtvee verminderd van 50 fr. op 3 fr. per hoofd. Deze maatregel zal alhier zijne voltooijing erlangen door den verkoop van vleesch *in het klein* bij wijze van omroeping, dat reeds den 27sten dezer zal in treden.

De regering wil hiermede eene proef nemen: ze blijft steeds bij haar verlangen, om der arbeidende volksklasse het vleesch zoo goedkoop mogelijk te verschaffen.

— In het reservoir van *Chevet* in het *Palais Royal* bevindt zich een fraaije levende zalm, afkomstig van de proeven, die in den laatsten tijd met de kunstmatige vischfokkerij zijn genomen. Deze zalm is nagenoeg een half el lang.

— De *Parijssche Moniteur* behelst heden eindelijk een artikel betrekkelijk de Oostersche aangelegenheden.

„De te Konstantinopel geopende kwestie, zegt het blad, is een nieuw tijdperk ingetreden. De Porte heeft gemeend den weg der onderhandelingen te moeten verlaten. De aan dit geschil verbonden belangen gelden meer direct de andere Europesche kabinetten dan Frankrijk, en dit is eene reden te meer om deze nieuwe wending der Oostersche aangelegenheden met kalmte te volgen.

De gemeenschappelijke pogingen der Weener-conferentie het voorgestelde doel niet hebbende bereikt, namelijk het behoud der regten van den Sultan, de onafhankelijkheid der Porte en het evenwigt van Europa, — meent de Porte dat alleen de oorlog overeenkomt met hare waardigheid.

De Keizer heeft, in overeenstemming met Engeland, de tot dusver gevolgde politieke gedragslijn niet verlaten, tegenover de bezetting der Donau provinciën, terwijl de eskaders thans in de zee van Marmora geankerd liggen.

De Keizer heeft de plegtige verzekering gegeven, tot het behoud van den vrede te zullen medewerken, doch de vrede zou niet aan zijne wezenlijke voorwaarde voldoen, zoo hij niet langer het evenwigt, waardoor de veiligheid van aller belangen gewaarborgd wordt, tot grondslag had.

Zulk eene onderneming was waardig om de vlaggen te vereenigen der beide groote Staten van het Westen, die het schoone schouwspel opleverden eener innige verstandhouding zoowel in daden als in onderhandelingen.

Zoo de beide andere kabinetten, die hunne medewerking hebben verleend tot de conferentiën, het niet noodig oordeelen om zich met de in het algemeen belang gedane maritieme demonstratiën te vereenigen, kan hunne onzijdigheid geenszins onverschillig genoemd worden, en hunne medewerking zal geenszins verloren zijn in de onderhandelingen die zullen dienen om de beëindiging van het geschil gemakkelijk te maken.

Zoovele omstandigheden vereenigd ten gunste van de Europesche zaak, veroorloven om de gebeurtenissen met gerustheid te aanschouwen die het resultaat niet verwijderen af te wachten."

Van den 30sten. De generaal *Baraguay d'Hilliers*, benoemd tot Fransch gezant te Konstantinopel in plaats van den baron *de la Cour*, is gisteren avond naar zijne bestemmingsplaats vertrokken. Een talrijk gevolg van officieren vergezelde hem derwaarts.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 October.

De *Indépendance Belge*, sprekende van de oogziekte die sedert 1830 het Belgische leger geteisterd heeft, zegt op gezag van een' deskundige, dat die verschrikkelijke kwaal thans door de geneeskundigen des legers overwonnen is.

— In de laatste tijden is hier voortdurend ter sprake gekomen de toevoeging der omliggende dorpen of zoogenaamde voorsteden tot het stadsgebied. Van sommige kanten zijn deze voorsteden hier wel tegen opgekomen, en het getal protesterenden is 2,509 geweest; de gemeenteraad heeft echter eenparig het plan der commissie goedgekeurd. De negen gemeenten, die men plan heeft bijeen te voegen, zijn:

Brussel	met 151,984	inwoners.
St. Josse ten Noode	„ 20,132	„
Ixelles	„ 19 352	„
Molenbeek	„ 16,484	„
Schaerbeek	„ 9,611	„
Anderlecht	„ 8,011	„
St. Gilles	„ 5,478	„
Laeken	„ 5,121	„
Etterbeek	„ 3,506	„

Te zamen 239,680 inwoners.

— Volgens de Antwerpsche dagbladen, heeft de Belgische maatschappij van volksvlijt (de *Société Générale*) met vier Antwerpsche groothandelaren, de heeren *G. Nottebohm*, *Weber*, *Michiels Loos* en *Spilliaerdt-Caymax*, eene maatschappij gevormd voor het ondernemen eener regelmatige stoombootdienst tusschen Antwerpen en New-York.

— De prijzen der aardappelen zijn aanmerkelijk gedaald.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 29 October.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 22sten dezer, no. 67, goedgevonden den kolonel jhr. *G. E. A. van Panhuijs*, van den generalen staf, chef van het topographisch bureau bij het departement van oorlog, eervol uit laatstgemelde betrekking te ontheffen, en zulks in verband met de door Hoogstdenzelven aan genoemden hoofdofficier op nieuw opgedragen zending tot het bijwonen der zittingen van de militaire commissie tot de Duitsche Bondsvergadering.

— Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden* is Woensdag l.l. van Berlijn vertrokken, om naar 's Hage terug te keeren. In December wordt hij weder in eerstgenoemde plaats verwacht. H. K. H. prinses *Frederik* zal nog tot de eerste dagen van Januarij e.k. bij het Pruissische hof verwijlen.

— Men verneemt dat de regering zich ijverig bezig houdt met de beantwoording der verslagen van de Tweede Kamer der Staten Generaal, ten aanzien van de ontwerpen der staatsbegrooting voor den jare 1854. Reeds moeten sommige ministers met die taak gereed zijn. Men ziet dus de beantwoording dier verslagen weldra te gemoet, terwijl, naar verwacht wordt, de beraadslagingen over de staatsbegrooting daarna spoedig zullen aanvangen.

— De Tweede Kamer der Staten Generaal is, tot hervatting van hare werkzaamheden, bijeengeroepen tegen Dingsdag den 8sten Nov. aanst.

— Men verneemt dat in verband met de duurte der levensmiddelen, aan de manschappen van het leger eene verhoogde soldij zal worden uitbetaald. (*Amst. Ct.*)

— Woensdag avond is alhier in ruim 64jarigen ouderdom overleden de heer *J. A. de Visch Eijbergen*, secretaris van de algemeene rekenkamer.

— Heden morgen is in ruim 66jarigen ouderdom in deze residentie overleden de heer *A. Muller*, kommandeur der Orde van den Nederl. Leeuw en secretaris-generaal van het departement van justitie. Zesenveertig jaren lang, te weten van 1807 af, diende hij den lande trouw en ijverig in verschillende betrekkingen.

— In de residentie is aangekomen en aan het hotêl *Fuhri* afgestapt de heer *Anibal Joresti*, ambtenaar bij de Turksche regering, komende van Konstantinopel. Naar men verneemt, heeft de komst van dezen heer hier te lande ten doel, het zoo mogelijk in dienst nemen van marine-officieren.

LEIDEN, 29 October.

Heden hield de hooggel. heer dr. *M. de Vries* zijne intreeredevoering als hoogleeraar in de Nederlandsche taal en welsprekendheid en geschiedenis des vaderlands; welke rede handelde: *over den aard en de strekking der Nederlandsche Taalkunde*, die spr. vervolgens beschouwde in haar voorwerp en doel, haren omvang en hare vereischten, waarna hij zijne doorwrochte rede besloot met verschillende toespraken, in welke gepastheid en kracht van uitdrukking zich met innig gevoel op 't allergelukkigst vereenigden.

— Bij de derde verkooping van landen in den Haarlemmermeerpolder, afdeeling Burgerveen, l.l. Vrijdag te Sassenheim gehouden, hebben 514 bund. 95 roed. opgebragt *f* 353,500, uitkomende op ruim *f* 680,00 per bunder. De *vierde* verkooping van gronden, nabij de Oude Wetering, zal geschieden op Dingsdag den 29sten November e.k.

MIDDELBURG, 26 October.

De arrondissements-regtbank te Goes heeft, bij vonnis van den 24sten dezer, den heer *A. A. Moogaart*, laatst kantonregter plaatsvervanger en burgemeester te Colijnsplaat, verklaard te zijn in staat van kennelijk onvermogen, terwijl tot curator in dien boedel is benoemd de heer *E. P. Lenshoek*, notaris te Wolphaartsdijk.

UTRECHT, 27 October.

Aan de hoogeschool alhier hebben zich tot den 20sten toe aan het admissie-examen onderworpen dertien jongelingen, waarvan eenigen reeds in het voorleden jaar als student waren ingeschreven, en zijn er van dit getal twee afgewezen.

LEEUWARDEN, 27 October.

Wederom zijn 32 runderen afgemaakt, door longziekte aangetast. — Totaal 8731 runderen.

— In de gisteren avond gehouden vergadering der afdeeling Leeuwarden van de maatschappij tot bevordering van fabrijk- en handwerk-nijverheid in Nederland is besloten:

1) Zich nader over de oprigting eener provinciale industrieschool te Leeuwarden met het collegie van Ged. Staten dezer provincie in aanraking te stellen;

2) Bij het gemeentebestuur van Leeuwarden aanvraag te doen tot het bekomen van een kosteloos lokaal, met vrij vuur en licht, ten einde, van den 1sten December e.k. af, practisch onderwijs aan timmerlieden, schrijnwerkers enz. te verstrekken.

3) Dat, ten tijde der Leeuwarder kermis in 1854, binnen deze stad ééne tentoonstelling van voorwerpen van nijverheid en kunst, door Friezen vervaardigd, zal worden gehouden.

— In den avond van den 22sten dezer heeft er wederom eene aanranding op den openbaren weg bij deze stad plaats gehad. Een ingezeten van het dorp Goutum, van deze stad naar zijne woonplaats terugkeerende, werd bij het eerste tolhek plotseling door twee manspersonen overvallen, waarvan de een hem vastgreep en de ander hem een' geweldigen slag aan het hoofd toebragt. Ofschoon ten hoogste verschrikt, wist hij zich toch aan de handen der booswichten te onttrekken, die hem echter, gedurende de worsteling, eene som van ruim *f* 1,50 uit zijn' vestzak ontrooften.

— In de zitting van den gemeenteraad alhier, Dingsdag gehouden, is door het lid den heer *J. van der Veen* een schriftelijk voorstel ingediend, om eene commissie van vijf leden te benoemen, met opdragt, een reglement op de heffing eener belasting op de inkomsten binnen de gemeente, overeenkomstig art. 234 der gemeentewet, te ontwerpen en den raad ter goedkeuring aan te bieden. Er werd besloten het stuk ter visie te leggen, om in de eerstvolgende vergadering te worden behandeld.

— Het verzoekschrift aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, ter afschaffing van de accijnsen op de eerste levensbehoeften, is dezer dagen verzonden, met 362 naamteekeningen, allen van gegoede ingezetenen dezer gemeente, voorzien.

ASSEN, 29 October.

Wij vernemen tot ons groot genoegen, dat het contract tusschen het bestuur van de Drentsche Midden-kanaal-maatschappij en de aannemers eindelijk geteekend is, en dus de bestaande geschillen opgeheven zijn, zoodat men thans spoedig het begin der werkzaamheden mag verwachten, daar het waar-

borgkapitaal, waarvoor de gelden aanwezig zijn, ieder oogenblik kan gestort worden. Wij verheugen ons hierover zeer in het belang der arbeidende klasse in Drenthe.

— Wij vernemen dat *A.* en *K. Steenebrink* zich in hooger beroep hebben voorzien van de tegen hen, door de arrondissements-regtbank uitgesprokene veroordeelingen, ter zake van verkoop van meel met krijtwit vermengd.

— Ten aanzien van de in deze provincie gedane inentingen der longziekte verneemt men het volgende: „De in Maart l.l. bij *Koerts* te Wapserveen, *Nijmeijer* en *Klaas Wind* te Nijeveen ingeënte runderen, vertoonen eene voortdurende goede gezondheid. Bij de eerste, waar 35 stuks runderen ingeënt zijn, is de ziekte onmiddellijk na de kunstbewerking opgehouden. Bij *Nijmeijer* zijn na de inenting van 37 stuks, nog 3 koeijen en 4 kalveren aan de ziekte gekomen. Bij *Wind*, waar 11 stuks ingeënt zijn, is de ziekte, hoewel door het langdurig en hevig heerschen derzelve op zijn' stal, al zijne runderen reeds besmet waren, en de stof bij geene heeft gewerkt, de ziekte, zonder meer slagtoffers te maken, geheel en al opgehouden. Bij *Derks* te Nijeveen zijn 29 en bij *Luichies* 15 runderen ingeënt. Bij een der ingeënte runderen van *Derks* heeft zich later de longziekte geopenbaard; men moet echter in het oog houden, dat bij dit rund de inenting zonder eenig gevolg was gebleven. Overigens leveren deze beide stallen nog de gewenschte uitkomsten ten aanzien dezer kunstbewerking op, en men mag veilig stellen, dat de inenting, zoo al geen geheel afdoend, dan toch verre weg het beste van alle voorbehoedmiddelen tegen deze ziekte is.

MEPPEL, 28 October.

De uitslag der stemming in het hoofd-kiesdistrikt Hoogeveen ter verkiezing van twee leden voor de Prov. Staten, was deze, dat er tusschen de heeren mr. *L. Carsten*, te Hoogeveen; *Ab. Roelink*, te Meppel; mr. *J. W. J. de Vos van Steenwijk*, te Meppel, en *L. J. Luten*, te Ruinerwold, eene herstemming moet plaats hebben.

— De schrijvers van de door het genootschap ter bevordering van den landbouw en veeteelt in Drenthe bekroonde antwoorden over de beste wijze van botermaken, hebben zich doen kennen en in de splitsing der premiën toegestemd. Zij zijn *T. Abrahams Hofman*, landbouwer te Harlingen, en *H. Hofman*, landbouwer te Nijensleek, gemeente Vledder.

— Het zwijn en het schaap van *L. Vos* van Nijeveen, waarvan wij reeds vroeger melding hebben gemaakt, als eene bijzonderheid om den hoogen prijs, welken de slager *L. Bos* alhier er voor heeft besteed, zijn thans geslagt. Het varken woog op de stadswaag 676 halve Ned. ponden, heeft ruim 9 Amsterdamsche duimen spek en men schat het vet op omtrent 70 pond. — Het schaap is insgelijks bij uitstek goed uitgevallen en men denkt, dat het ruim 40 pd. vet zal hebben. — Beide dieren waren slechts 20 maanden oud.

GRONINGEN, 31 October.

Donderdag l.l. overleed alhier, na eene korte ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 65 jaren, de hoog wel-geb. heer LAMORAAL ULBO baron RENGERS, *ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw* en *Arrondissements-betaalmeester voor de arrondissementen Groningen en Middelstum*, welke betrekking steeds met ijver en naauwgezetheid door hem werd vervuld, terwijl hij om zijne buitengewone financiële kennis meermalen de vraagbaak was zoo van de regering, als van partikulieren. Ook bekleedde hij eene lange reeks van jaren het lidmaatschap van de provinciale staten en van den raad dezer stad en het presidium van de ridderschap in deze provincie, en was zoowel bij die collegiën, als bij ieder die hem kende, algemeen geacht en bemind.

— In de zitting van de arrondissements-regtbank van Vrijdag l.l. is in de bekende zaak tusschen de stad Groningen en schipper DE GROOT, namens dezen geconcludeerd, om gedaagde, de stad, bepaaldelijk den burgemeester SLOT, op feiten en vraagpunten te doen hooren.

— Het detachement dragonders van het 4de regement kavallerie, dat gedurende den laatsten tijd alhier in garnizoen heeft gelegen, zal morgen ochtend te acht uur naar Deventer vertrekken, onder kommando van den 1sten luit. LITH DE JEUDE, en zal dienzelfden middag tusschen twaalf en één uur, onder kommando van den ritmeester MASCHEK, alhier binnenkomen, een groot gedeelte van het 2de escadron Limburgsche jagers te paard, komende van Tilburg en dien dag van Assen.

— Gisteren morgen zijn weder, in drie à vier partijen, meer dan tweehonderd stuks rundvee, meestal jong soort, door deze stad vervoerd, welke alle door den handelaar SALOMONS, van Weener, in de provinciën Friesland en Groningen zijn opgekocht. Het grootste gedeelte dezer runderen zal naar Dantzig en andere plaatsen aan de Oostzee worden overgebragt.

— Zaturdag is bij onze hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot Doctor in de Vroedkunde bevorderd, de heer B. VAN BUUREN, med. doct. te *Delfzijl*.

— Voorleden Dingsdag avond tusschen acht en negen uur werd in de woning van den rijksambtenaar FERINGA in de Visscherstraat opgemerkt, dat in het bovenste gedeelte van het huis werd ingebroken; men begaf zich naar boven en bevond, dat verscheidene dakpannen waren opgeschoven en dat men een aanzienlijk stuk gootlood had ontvreemd. Den volgenden morgen werd door den commissaris van politie plaatselijke oogenschouw genomen en bevonden dat de dader waarschijnlijk over de daken van de twee oostelijk gelegene huizen was gekomen en in het voorbijgaan eene streep lood van het door den weger der boterwaag SCHENKEL bewoonde huis had medegenomen, terwijl het spoor verdween bij de derde woning, bewoond door den timmerman STAM. Daar deze bij de politie niet gunstig bekend stond, werd deze uitgenoodigd aan het bureau van politie te komen, en gedurende zijne afwezigheid met toestemming zijner vrouw deszelfs woning doorzocht, met dat gevolg, dat ofschoon het lood niet weder gevonden, aldaar werden bevonden 2 zerken slijpsteenen, gelijkende op twee diergelijke steenen tusschen Zaturdag en Maandag bevorens aan den zerkhouwer ZUITHOFF ontvreemd. Nadat deze steenen door ZUITHOF waren herkend voor de hem ontvreemde, werd STAM in bewaring gehouden, en is tegen hem regtsingang met bevel van gevangenneming verleend. Naar men verneemt, moet STAM ook reeds den diefstal van het lood hebben beleden.

— In het midden der afgeloopene week had buiten de Boteringepoort alhier een bedroevend ongeluk plaats met eene ruim 77jarige vrouw, die bij een harer kinderen in huis inwoonde in een achterkamertje. Een der kleinkinderen van deze hoogbejaarde vrouw kwam in hare kamer, en vond die alstoen vol damp, waarop het onverwijld zijne moeder hiervan verwittigde, die in aller ijl toesnelde en hare moeder in rook gehuld zag. Op haar geschreeuw schoot een daar wonend persoon toe, die de vlammen bluschte, welke reeds de kleederen der oude vrouw hadden aangetast. Men bespeurde toen, dat zij tot verwarming eene stoof gebruikt had, waardoor hare kleederen hadden vlam gevat. De lijderes is Zaturdag avond overleden.

— Zaturdag avond ruim half zes hoorde men bij den Ebbingepoog om hulp roepen, op welk noodgeschrei onderscheidene personen toeschoten. Spoedig werd ontdekt, dat zich eene vrouw in het water voor de spuisluizen bevond, die dan ook oogenblikkelijk door een drietal personen, waaronder een militair, werd gered. Het bleek alstoen, dat zij was de dienstmeid van H. F. DE GRIJS, staande met zijne wafelkraam aan de Ossenmarkt, voor wien zij een' gang water was gaan halen.

— Den 25sten dezer heeft de heer Commissaris des Konings in deze provincie, benevens twee leden van de Gedeputeerde Staten te *Wildervank*, eene vergadering gehouden met het collegie van participanten en gecommitteerden uit de ingelanden dier plaats, betrekkelijk de uitvoering van het grondreglement op de waterschappen in de provincie Groningen, en de notificatie van Gedeputeerde Staten, van den 30sten December 1852, no. 62, waaraan door gemeld collegie van participanten, met betrekking tot het Wildervankster verlaat, hetwelk volgens hun oordeel geen waterschap was, tot dus verre geen gevolg was gegeven. Mogten deze pogingen een gewenscht gevolg hebben, dan zullen Wildervanks ingezetenen, die allen, de een meer de andere minder, belang stellen in het beheer en bestuur van het Wildervankster verlaat en de daaraan verbondene objecten, met zegening den dag herdenken, waarop zij het hoogste collegie hunner provincie in hunne gemeente mogten aanschouwen.

— Door het gemeentebestuur te *Veendam* is besloten de opcenten voor de gemeente te heffen: van de gebouwde eigendommen enz. het minimum, en van de ongebouwde eigendommen het maximum der bij de wet bepaalde som. De landbouwers schijnen echter in dit besluit van den raad geen genoegen te willen nemen; immers 90 landbouwers te Ommelanderwijk en Zuidwending hebben een adres onderteekend en aan de Provinciale Staten opgezonden, dat van de ongebouwde eigendommen ook niet meer dan het minimum worde geheven; ook te Borger-Compagnie gaat een dergelijk adres ter teekening rond.

— In de vorige week heeft men in het land van den landbouwer HARM DERKS BOER, aan den Graauwen Dijk onder *Schildwolde*, bij het graven van klei, op eene diepte van 10 voeten beneden het maaiveld, en bij $1\frac{1}{2}$ voet bovengrond en $8\frac{1}{2}$ voet klei, gevonden een geraamte van een dier, hetwelk zoo zeer vergaan was, dat de beenderen bij de minste aanraking tot stof vielen, waarop echter de onderkakebeenen eene uitzondering maken, die, ofschoon niet onbeschadigd, toch opgedolven zijn en waarin kiezen van eene buitengewone grootte aanwezig zijn, terwijl er zich twee voortanden bij bevinden, ieder van $7\frac{1}{2}$ Ned. duim lang, en twee slagtanden, die de verbazende lengte hebben van 24 Ned. duimen ieder, de laatste in den vorm van een halven cirkel en allen in zeer gaven staat.

De plaats waar het geraamte lag, had in de lengte eene uitgestrektheid van 18 voeten.

— Men berigt ons uit *Stadskanaal*, dat men met genoegen kan vermelden, dat sommige veeneigenaren verhooging van arbeidsloon aan hunne arbeiders hebben toegekend, onder voorwaarde van zich van 't gebruik van sterken drank te onthouden. Men acht 't ook zeer wenschelijk, dat de pogingen, die daar worden aangewend, om eene afdeeling van 't genootschap tot afschaffing van sterken drank op te rigten, mogen gelukken.

— Zaturdag avond den 29sten dezer hebben de pandpligtigen over den nieuw aan te leggen straatweg door het dorp *Peize* weder eene vergadering gehouden; die weg heeft alsnu zijn beslag bekomen, nadat alvorens den 24sten dezer het bestuur der gemeente Peize had aangenomen om voor $\frac{1}{3}$ in de kosten te deelen. Wij wenschen — zegt de inzender — de ingezetenen van Peize geluk met dezen weg, te meer daar er geen dorp in deze provincie bestaat, hetwelk meer behoefte daaraan heeft; te wenschen is het, dat men zoo spoedig mogelijk aan stalten maakt om met dezen weg te beginnen, om ook den minvermogenden in deze gemeente daardoor nog eenen geruimen tijd werk te verschaffen.

— Het is ons aangenaam, uit het tijdschrift: *het Regt in Nederlandsch Indië*, *Batavia* 1853, 4de Jaargang, no. 10, bl. 326, het volgende te kunnen overnemen:

„Herinnering aan den heer jhr. H. L. WICHERS, staatsraad, gewezen president der beide hooge geregtshoven in Nederlandsch Indië.

„Dezer dagen werd alhier met algemeene deelneming de tijding uit Nederland vernomen van het overlijden van den heer staatsraad jhr. mr. H. L. WICHERS. Gedurende een verblijf van ongeveer twee jaren in deze gewesten heeft deze verdienstelijke staatsman het aanzienlijk ambt van voorzitter der beide hooge geregtshoven in Nederlandsch Indië bekleed, en heeft hij tevens het gewigtig doel bereikt der belangrijke zending, voor welker vervulling het vertrouwen des Konings hem had uitgekozen. Sedert lang was de invoering eener nieuwe wetgeving alhier eene dringende behoefte geworden. Het was aan den heer WICHERS voorbehouden, om, door een' krachtigen wil, ondersteund door uitgebreide regtskennis en onvermoeiden ijver, eene taak ten uitvoer te brengen, welke reeds sedert vele jaren was voorbereid, doch voor welker moeijelijkheid reeds onderscheidene zijner voorgangers waren teruggedeinsd.

„Door zijne werken heeft hij zichzelven alhier een blijvend gedenkteeken opgerigt, en zal zijn naam steeds eene eervolle plaats vervullen onder diegenen, welke op eene uitstekende wijze tot de welvaart dezer gewesten hebben bijgedragen. Ook door zijn verheven karakter en voortreffelijke hoedanigheden wist hij zich in het bijzonder leven eens ieders achting te verzekeren, en zal de naam van jhr. mr. H. L. WICHERS ook in deze gewesten steeds in dierbaar aandenken blijven bij allen, die het voorregt mogten hebben hem te kennen. — *Batavia* den 20sten April 1853. — *De Redactie*."

— Heeren curatoren van het stedelijk gymnasium te *Leiden* hebben, uit de sollicitanten naar de openstaande betrekking van tweeden onderwijzer in de wiskunde, aan den gemeenteraad aanbevolen: 1) den heer G. GREVEN, math. en phil. nat. doct. te Utrecht, en 2) den heer G. HENNEKELER, math. en phil. nat. cand., docent aan het gymnasium te Assen.

— De directeuren der Zuidhollandsche maatschappij tot redding van schipbreukelingen, hebben de groote gouden medaille uitgeloofd aan hem, die een goed zamengestelde scheepspomp (of model) vervaardigt, die veel water geeft, gemakkelijk en met weinige handen bewerkt kan worden en zoo min mogelijk gevaar loopt onklaar te geraken. De voorwerpen moeten vóór den laatsten December gezonden worden aan den voorzitter of secretaris der maatschappij, de heeren W. of J. N. VAN HOUTEN, te Rotterdam.

— Men verneemt dat in onderscheidene steden des Vaderlands, door de afdeelingen der Nederlandsche maatschappij tot afschaffing der slavernij, pogingen worden aangewend om het gewigtig doel dier vereeniging te bereiken. De adressanten wenden zich daartoe bij eerbiedig rekest aan Z. M. met de bede: „dat het haar moge behagen gepaste maatregelen te nemen om de vrijwording der slaven in 's lands overzeesche bezittingen tot stand te brengen." Zij meenen aan de eene zijde dat de slavernij onvereenigbaar is met de voorschriften, den geest en de strekking van het Evangelie, terwijl zij, aan den anderen kant, hunne overtuiging kenbaar maken, dat eene vooruitziende staatkunde gebiedt de leiding van de vrijmaking der slaven in handen te nemen, en deze gewigtige aangelegenheid niet over te laten aan den onwederstaanbaren drang der omstandigheden. De adressanten laten overigens het regt op schadeloosstelling gelden van hen, wier eigendomsregt eenmaal erkend is, en geven verder met vertrouwen de keuze der meest gepaste middelen geheel aan de wijsheid van Zr. Ms. regering over.

— Volgens een berigt van Zr Ms. consul te *Koningsberg*, van den 19den Oct., is de *rogge* grootendeels droog binnengebragt, doch zeer ongelijk en onderscheiden in gewigt (van 115—123 pond) uitgevallen; men verwacht, in vergelijking met gewone jaren, eene mindere hoeveelheid, over het geheel ongeveer 12 à 15 per cent.

Daar het niet heeft mogen gelukken (ten minste in de meeste streken) de *tarwe* vrij van uitwas binnen te krijgen, is de kwaliteit zeer verschillend, en het gewigt variëert van 118—133 pond. De oogst is nog minder gunstig uitgevallen in de streken van Elbing en Dantzig.

Niet veel beter is de *gerst* uitgevallen, die ligt van gewigt is. De vroege gerst, ofschoon beter uitgevallen, is echter niet zeer meelrijk en weegt ongeveer 90 à 92 pond.

Van *haver* is de oogst nog al overvloedig geweest, doch laat de qualiteit veel te wenschen over.

Van *graauwe* en *witte erwten* is het ingezamelde niet regt rijp geworden, en het laat zich aanzien, dat het op den duur niet goed zal blijven.

De *boonen* zijn tamelijk goed uitgevallen en droog binnengebragt.

Raapzaad is tamelijk droog binnengebragt, doch er is slechts eene geringe hoeveelheid van te verwachten; *lijnzaad* heeft meer van het natte weder geleden en kan, zonder vermenging met oud zaad, niet goed worden verscheept.

Wat *aardappelen* aangaat, zijn slechts weinige velden van de ziekte verschoond gebleven.

Naar Engeland zijn voornamelijk vele granen verzonden, zoodat bij het gebrek aan schepen zeer hooge vrachten zijn besteed. Naar Nederland is weinig verscheept, naar Noorwegen veel rogge.

Gedurende dit jaar zijn tot nu toe nog slechts 83 Nederlandsche schepen te Koningsberg aangekomen.

In de twee laatste weken waren aldaar voor granen de navolgende prijzen besteed (alles per schepel van $56\frac{1}{2}$ per last); hoogbonte tarwe 100 à 105 s. g. van 125—127 pond; bonte tarwe 85 à 93 s. g. van 123 à 126 pond; roode tarwe 80 à 95 s. g. van 118 à 126 pond; rogge van 116 à 123 pond, 73 à 77 s. g.; rogge van 116 à 123 pond, 73 à 77 s.g.; dito van 114 à 120 pond, 70 à 75 s. g.; gerst van 99 à 114 pond, 52 à 60 s. g.; gerst van 105 à 106 pond, 53 à 54 s.g.; lijnzaad van 107 à 110 pond, 60 à 70 s. g.

In het cholera-hospitaal te *Amsterdam* zijn op den 27sten Oct. ingekomen 6 lijders, hersteld 1, overleden 1, in behandeling gebleven 18; — den 28sten: 3 lijders, hersteld 1, overleden *geene*, blijven in behandeling 20; — den 29sten: 3 lijders, hersteld 1, overleden 2, blijven in behandeling 20; — den 30sten Oct.: 1 lijder, hersteld 0, overleden 0.

Buiten het hospitaal zijn bij de centrale cholera-commissie op den 26sten Oct. aangegeven 3 lijders en 3 overledenen; — den 27sten: 2 lijders en *geene* overleden; — den 27sten: 2 lijders en *geene* overleden; — den 28sten: geene lijders aangegeven, 3 overleden; — den 29sten: 3 lijders en 1 doode.

— Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te *Rotterdam* zijn aangegeven op den 26sten October: 2 cholera-lijders, hersteld 1, overleden 3; — op den 27sten October: 6 choleralijders, herstelden 2, overleden *geene*; — op den 29sten Oct.: 3 lijders, hersteld 2, overleden 0.

— Naar men verneemt, heeft zich aan boord van Z. M. stoomboot *Cycloop* te *Helder*, de cholera vertoond. Reeds op de reis van Rotterdam naar Hellevoetsluis, had men een sterfgeval aan die ziekte te betreuren en den 27sten zijn daaraan twee man der equipagie bezweken, terwijl er nog twee zieken in het marine-hospitaal zijn opgenomen.

Men berigt dat onlangs te Leiden werkelijk is opgerigt eene afdeeling *Nederland*, der in Duitschland gezetelde *Gustaaf-Adolf-Vereeniging*, en dat het hoofdbestuur dezer afdeeling voor 's hands te Leiden is gevestigd.

Door het hoofdbestuur zijn dezer dagen circulaires rondgezonden, om tot algemeene deelneming op te wekken, benevens de statuten, die den aard en het doel, de inrigting en het bestuur van de afdeeling *Nederland* der *Gustaaf-Adolf-Vereeniging* betreffen.

AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 31 October.

Naar ons van goederhand wordt medegedeeld, is heden middag door kerkmeesteren van de Martinikerk alhier aanbesteed: De vertimmering der vrouwen zitplaatsen in genoemde kerk, en wel in twee perceelen: I. Het maken van de fundering en vloer, enz., toegewezen aan den timmerman en metselaar J. DE VRIES, voor *f* 3474, en II. Het maken van de zitplaatsen en het doophek door den timmerman en metselaar J. FRIJBORG, voor *f* 8260. In het geheel waren op deze aanbesteding 13 inschrijvingsbiljetten ingekomen.

Kerknieuws.

HORNHUIZEN en KLOOSTERBUREN, 30 Oct. Heden werd als leeraar in deze gemeente bevestigd de weleerw. heer *J. Beechhuis Heckman* door ds. *L. S. P. Meijboom*, een onzer vroegere leeraars, aan wien de consulent dit werk had afgestaan. De bevestiger sprak naar aanleiding van Paulus' eerste brief aan Timotheus 2 vs. 4. Des namiddags hield de bevestigde zijne intreêpredikatie, naar aanleiding van II Cor. 13 vs. 9*b*.

— Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten te Koog aan de Zaan, op *Z. Bachiene Muntendam*, theol. doctor, pred. te Groote Lindt c. a.; te Medemblik, op *H. D. du Saar*, pred. te Zandpoort; te Beetgum, op *J. Alingh Prins*, pred. te Kamper-eiland; te Heeg, op *J. W. Felix*, pred. te Opheusden; te Oppenhuizen en Uitwellingerga, op *J. Krull*; te Amsterdam (Ned. Herv. gem.), op *G. J. Vinke*, theol. doctor, pred. te Sneek; te Wijk, op *L. van Dijk*, pred. te Zevenhuizen.

— Te Staphorst is beroepen ds. *T. Westrik*, thans te Stroobos.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 31 October. Binnengekomen het nieuwgebouwde schoonerschip Johanna Jacoba, kapit. *K. G. Sap*, van Delftshaven, groot pl. m. 130 ton, gebouwd bij *R. F. Berg*, te Sappemeer.

Binnengekomen te Amsterdam den 26 Oct., kapit. *Faber* Hendrika Catharina, van Londen; *Boer* Jonge Jacob, van Archangel; den 29sten *Kolk* de Jonge Roil, van Petersburg. — In het Vlie den 27 Oct., *Stoeldraijer* Adriana, van Koningsbergen; *Poort* Dirkje, van Anclam. — Te Helvoet den 25 Oct., *Goosens* Gerardina Klasina, van Marseille; den 26sten *Engelsman* Christina, van Helmendalle; den 27sten *Baas* Wilmina, van Archangel; *Botje* Sara, van Petersburg. — Te China vóór den 5 Sept., *Hazewinkel* Bernard Hertog van Saxen Weimar, van San Francisco. — Te Tafelbaai den 18 Sept., *Borchers* Lewe van Nyenstein, van Londen naar Adelaide, heeft den 22sten de reis voortgezet. — Te Soerabaija den 20 Aug., *Scholten* Pictura, van Batavia. — Te Tjilatjap den 23 Aug., *Rijkens* Rabenhaupt, van Soerabaija. — Te Portsmouth den 24 Oct., *Korfker* Anna Martha, van Amsterdam naar Bayonne. — Te Hartlepool den 23 Oct., *Mulder* Harmonie, van Dordrecht. — Te Dundee den 24 Oct., *Oldenburger* Gerritje Koumans, van Harlingen. — Te Sunderland den 24 Oct., *Koning* Zeldenrust, van Newcastle. — Te North Shields den 20 Oct., *Ritzes* Geertruida Anna, v. Groningen.

Binnengekomen te Bremerhaven den 24 Oct., kapit. *Bos* Elizabeth, v. Burg. — Te Wismar den 23 Oct., *Ploeg* Vertrouwen, v. Harlingen; *Mugge* Martha, v. Workum. — Te Swinemunde den 22 Oct., *Drent* Morgenster, v. Sunderland; *Meijer* Geertina, *Meihuizen* Jantje Nanninga, *Nieboer* Vr. Margrieta en *Gort* Vriendschap, alle 4 v. Amsterdam; den 24sten *Degenhard* Wicherdina, v. Bordeaux. — Te Dantzig den 22 Oct., *Pluktje* Hermanna Hendrika, v. Groningen. — Te Pillau den 22 Oct., *v Sluis* Annegina, v. Antwerpen; *Schuur* Aaltje Pronk, v. Bremen; *Ohlsen*, voor *Huisman*, Twee Zusters, v. Londen; *Stuit* Margaretha Gezina, v. Rouan.

Binnengekomen te Hamburg den 27 Oct., kapit. *Schoemaker* Tweelingen, van Amsterdam; den 28sten *Balk* Wilhelmina, van Texel. — Te Bremerhaven den 26 Oct., *van der Meulen* Nooit Gedacht, van Groningen. — Te Warnemude den 25 Oct., *Gort* Frouwina Steenhuizen, van Antwerpen. — Te Colberg den 23 Oct., *Pronk* Gezina, van Rendsburg. — Te Dantzig den 24 Oct., *Koops* Lammechina, van Rotterdam; *Flik* Onderneming, *Stenger* Anna Margaretha Adriana, *Kranenborg* Johanna, *de Jonge* Pollux en *Nagel* Alberdina, alle 5 v. Amsterdam; *Mooi* Tiessina, v. Zwolle; *Mulder* Jonge Hendrik, van Rouan; *Legger* Jezelina, van Antwerpen; *Douwes* Aquarius, van Schiedam. — Te Memel den 24 Oct., *Kok* Newa, van Harlingen; *Scholtens* Catharina, van Antwerpen. — Te Croonstad den 20 Oct., *Brongers* Sophia, v. Rouan. — Te Windau den 21 Oct., *van Laten* Annegina en den 22sten *Schwarz* Anna Margaretha, beide van Groningen. — Te Pillau den 24 Oct., *de Winter* Margaretha, van Amsterdam; *de Haan* Jantina Gesina, van Rouan. — Te Bolderaa den 20 Oct., *Mooi* Geertje, v. Newcastle; *Joosten* Neptunus en *Karsijns* de Landman, beide van Antwerpen. — Te Holtenau den 25 Oct., *Feddes* 3 Gezusters, van Stettin naar Groningen; *Tent* Goede Verwachting, van Straalsund n. Dordrecht; *Muller* Antje, van Stettin naar Groningen; den 26sten *Lever* Elsina Engelina, van Stettin naar Antwerpen; den 27sten *Koops* Vr. Grietje, van Stettin naar Veendam.

Binnengekomen te Texel den 29 Oct., kapit. *Bakker* Elsina, van Riga; *Pot* Grietje Weemhof, van Archangel. — Te Helvoet den 28 Oct., *Goosens* Cornelia, van Villanova; den 29sten *Smit* Morgenster, van Petersburg. — Te Konstantinopel den 8 Oct., *Hoeksma* Cornelia Wilhelmina, van Triest. — Te Queenstown den 26 Oct., *Jager* Belina, van Galatz. — Te North Shields den 27 Oct., *Meijer* Margaretha, van Zwolle; *Tuinieler* Harmonie, van Groningen.

Zeilklaar te Londen 25 Oct., kapit. *Stuitje* Christina Johanna, naar Hamburg; den 26sten *Oldenburger* Johanna, n. Konstantinopel.

Vertrokken van Amsterdam den 25 Oct., kapit. *Haverbult* Elizabeth, naar Nickerie; den 26sten *de Vries* Twee Gebroeders, naar Hamburg; den 27sten *Dik* Agatha, naar Livorno; *Puister* de Vr. Maria en *Slankenberg* Twee Gebroeders, beide naar Hamburg; *van Deest* Jacoba, naar Libau; *Ekamp* de Welvaart, naar Koningsbergen; *Rosenbeek* Roelina, naar Dantzig; *Huisman* Henderina, naar Bremen; den 28sten *Schenk* Aidina Anna Susanna, n. Suriname; *Hazewinkel* Meika, naar Triest. — Van Texel den 26 Oct., *Waterborg* Catharina, naar Yarmouth; *Pekelder* Jacobus Johanna, op avontuur. — Uit het Vlie den 25 Oct., *de Jong* Hendrika, naar Osterrisoer; *Smid* Catharina Frederika, op avontuur; den 26sten *de Jong* Onderneming, naar Newcastle; *Poorta* Tweelingen, naar Dantzig; *de Jong* Ida, n. Harburg; den 27sten *van Deest* Jacobus, naar Libau; *de Vries* Twee Gebroeders, naar Hamburg; *Duin* Jantina Frouwina, op avontuur. — Van Helvoet den 28 Oct., *Huges* Jacomina, naar de Oostzee. — Van China vóór den 5 Sept., *Muntendam* Pieter Corneliez. Hooft, naar Batavia. — Van Hartlepool den 25 Oct., *Lukje* Frouke en *Lukkien* Jettina Roelina, beide n. Rendsburg.

Vertrokken van Swinemunde den 22 Oct., kapit. *Muller* Antje en *Feddes* 3 Gezusters, beide n. Groningen; den 23sten *Lever* Elsina Engelina, n. Antwerpen. — Van Dantzig den 23 Oct., *Drent* Tjapke Schuringa, *Kamminga* Drie Gebr. Sikkens, *Bleeker* Zwaantje Cornelia *de Vreede* Irene, alle 4 n. Amsterdam. — Van Croonstad den 17 Oct., *v. d. Wijk* Annechina, n. Dundee; den 18den *Swiers* Jonge Timen, n. Groningen. — Van Koppenhage den 22 Oct., *Potjewijd* Afiena, n. Riga. — Het Eider-kanaal gepasseerd den 20 Oct., *Hoetjer* Geertruida Lammechina, n. Holland; *de Jonge* Vr. Martha, n. Amsterdam; *Joosten* Henderika, v. Flensburg; den 21sten *Mulder* Marchina Catharina, n. Rotterdam; *Scholtens* Maria, n. Wismar; *Willinga* Catharina, n. Lubeck; *Prins* Heike Prins, n. de Oostzee; *Jonker* Siberlina, n. Amsterdam; *Gort* Frouwina Steenhuizen, n. Rostock; *v. d. Zee* Neeltje, n. Stettin; den 22sten *Visser* Vrouw Janneke, n. Wismar; den 23sten *Stenger* Vriendschap, n. Dantzig; *Rijnberg* Jonge Jacob, n. Dantzig; *de Vries* Roelina Eissina, n. Antwerpen; *Valomstra* Vr. Alida, n. Amsterdam; *Bakker* Reena, n. Newcastle: den 24sten *Valom* Agatha, n. Lubeck; *Meijer* Wilhelmina, n. Hamburg.

Vertrokken van Hamburg den 27 Oct., kapit. *Sluiter* Jacomina, naar Elmshorn; den 28sten *van Dijk* Eva Hendrika, n. Delfzijl. — Van Dantzig den 24 Oct., *Smit* Annechina Gesina, naar Amsterdam; den 25sten *Lovius* Waakzaamheid en den 26sten *Dekker* Epimachus, beide naar Amsterdam. — Van Pillau den 25 Oct., *Bekkering* Christina, naar Rotterdam; *Joosten* Bouwina, n. Londen; den 26sten *Zoutman* Hendrika, naar Antwerpen; *Munneke* Marchina Gezina, naar Rotterdam. — Van Bolderaa den 20 Oct., *Oldenburger* Catharina, *Eefting* Hermanna, *Boon* Arendina Roelfina en *Sap* Gesina Reina, alle 4 naar Elseneur; *de Boer* Helena Catharina, naar Holland; *Bakker* Geertruida Femina, naar Londen; den 21sten *Hillebrandt* Vrouw Wendelina, naar Elseneur; *Koster* Argo, naar Rotterdam; den 23sten *Jonker* Saramacca en *van Duin* Jacobus, beide naar Elseneur. — Het Eider-kanaal gepasseerd den 25 Oct.,

Lever Alberdina, n. Rotterdam; *Scholtens* Hendrika, n. Groningen.
Vertrokken van Texel den 29 Oct., kapit. *Waterborg* Fennechiena, op avontuur. — Van Stockton den 27 Oct., *van Aken* Hendrika Dorenthea, naar Amsterdam.

ZOUTKAMP, 30 Oct. Binnengekomen den 27 Oct., kapit. *de Groot* Jacoba Johanna en den 29sten *Jacobs* Warner, beide van Petersburg.
Vertrokken den 29 Oct., kapit. *Bartels* Gesina, n. Heiligenhaven.
DELFZIJL, 30 Oct. Binnengekomen den 28 Oct., kapit. *Cordes* Gebbeke Margretha, v. Neuhaus; *Veling* Johanna, v. Emden; den 29sten *Slik* de Jonge Willem, v. Ditzum; *Molenkamp* Aaltje en *Hulzebos* Catharina, beide v. Leer.
Vertrokken den 28 Oct., kapit. *Velvis* Catharina Goenewold, n. Papenburg; *Janssen* Hoffnung, n. Leer; *Niessen* Margaretha en den 29sten *Albers* de 2 Gebroeders, beide n. Norden; *Smedes* Pietronella Albertina, beide n. Halte.
OOSTMAHORN, 30 Oct. Ter reede gearriveerd den 26 Oct., kapit. *Dirks* Sjouke, v. Bremerhaven n. Amsterdam; den 28sten *Klöfkorn* de Vr. Henriette, v. Bremen n. Amsterdam; den 29sten *Prins* Roelfina, van Wolgast naar Rotterdam, als bijlegger wegen kontrarie wind.
Vertrokken den 29 Oct., kapit. *Bartels* Geziena, v. Groningen op avontuur; *Klein* Jantina, v. Amsterdam n. Bremen.
HARLINGEN, 29 Oct. Binnengekomen den 27 Oct., kapit. *Roosenboom* Onderneming, v. Leer; den 28sten *van der Star* Vr. Ida, n. Groningen; *Munneke* Baudina, v. Newcastle.
Vertrokken den 25 Oct., kapit. *Mooi* Termunterzijl, n. Hamburg; *Mulling* Catharina en den 27sten *Helmers* Stad en Lande, beide n. Noorweged; *Steffens* Jonge Andries, n. Amsterdam; den 29sten *Kuipers* Vijf Gezusters, n. Denemarken.
TERMUNTERZIJL, 30 Oct. Binnengekomen den 27 Oct., kapit. *Pasman* de Vr. Elisabeth, v. Leer.
Vertrokken den 24 Oct., kapit. *Gust* de Vr. Margaretha, naar Norden; den 25sten *Monnes* de Vr. Anna en *Mooi* Grietje Huisman, beide n. Hamburg; *Bieze* Sophia, n. Norden; den 26sten *Klockgieter* Margaretha, n. Oldersum; den 27sten *Huisman* Aurora, n. Grietzijl; den 29sten *Burman* de Vr. Geziena, n. Leer.

HELSINGÖR, 22 Oct. De Holl. kof *Annette Fossina*, kapit. Kruim, heeft heden, na geëindigde reparatie, onze haven verlaten.
HJÖRRING, 19 Oct. Heden morgen strandde hier in de nabijheid de tjalk *Annegina*, uit Veendam, kapit. Elbr. Jans de Jong, van Riga met haver naar Londen bestemd. De equipage is gered; van de lading zijn ca. 200 ton droog geborgen. Het vaartuig is lek en waarschijnlijk wrak.
ARENDAL, 15 Oct. De kof 3 Zusters, kapit. *de Jonge*, die met 4 voet water in Lyngör binnengeloopen, later hier is gekomen om de lading hout te lossen en gerepareerd te worden, zal met 3 à 4 dagen de lading weder innemen.
STAVANGER, 14 Oct. De Holl. smak Goede Hoop, kapit. *Gust*, uit Pekela, van Termunterzijl naar Noorwegen met ballast, is lek in Skudesnaes binnengeloopen. De kapitein berigt, dat 2 man in zee op een ander vaartuig zijn overgegaan. (Zie ons vorig berigt).

Den 26 Oct. is door den loodsschipper *H. Bloem*, op de hoogte van Ameland gepraaid het schip Wicherdina, kapit. *J. J. Kroon*; van Petersburg naar Rotterdam, aan boord was alles wel.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

23 Oct. Kuipers, Alida, v. Rouen n. Dantzig, m. gipssteenen.
24 — Verstock, Regina Elisab., v. Schied. n. de Oostz., m. ballast.
Hazewinkel, Jonge Hendrik, v. Memel n. Bordeaux, m. zout.
25 — Plukker, Antje, v. Riga n. Liverpool, m. haver.
Pronk, Gesina Jantina, v. Riga n. Amsterd., m. lijnzaad.
Pronk, Gezina Pronk, v. Dantzig n. Amsterd., m. tarwe.
Dijkstra, Drie Gezusters, v. Riga n. Delfzijl, m. zout.
Veling, Harmanna, v. Riga n. Maas, m. rogge.
Klein, Tw. Daniël & Wilko, v. Riga n. Amsterd., m. zout.
26 — Klingen, Anna Agatha, v. Riga n. Rotterd., m. lijnzaad.
Albers, Geziena Helena, v. Riga n. Antwerp., m. balken.
Prak, Rensina, v. Riga n. Bristol, m. vlas.
Schaap, Frederik, v. Riga n. Amsterdam, m. balken.
de Boer, Fenna, v. Riga n. Liverpool, m. haver.
Bosker, Ida Jacoba, v. Riga n. Maas, m. rogge.
De Wind den 23sten Oct. Z.W., Z.Z.W.; den 24sten W., Z.W., Z.Z.W.; den 25sten Z.Z.O., Z., Z.Z.W., den 26sten Z.O., Z.; den 27sten Z.Z.O.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 28 Oct. Naar Londen wordt geboden 20 sh. met 10 pCt. p. 10 qrs. haver; gelaten 22 sh. met 10 pCt. Naar Gend is bevracht tot *f* 10 p. last haver met *f* 8 kosten.
GRONINGEN, 31 Oct. Heden is bevracht voor *f* 8 per last gerst naar Antwerpen en *f* 8 kosten.
STETTIN, 24 Oct. Naar Holland *f* 28 voor vurenhout; Schotland 30 sh. v. eiken scheepshout, 4. sh. 3 à 9 d. p. r. tarwe; Hull 5 sh. 3 d., Londen 5 sh. 6 d. p. d.; Grimsby 2 sh. 10 d. p. qr. haver.
PILLAU, 23 Oct. In bevrachtingen ging het niet levendig toe; van Koningsbergen naar Londen 5 sh. à 5 sh. 7½ d., Lynn 27 sh. 9 d. per ton raapkoeken, Amsterdam *f* 37,50, de Maas *f* 38,50 voor tarwe.
DANTZIG, 24 Oct. Naar Amsterdam *f* 28 per last rogge. Londen 4 sh. 9 d. per qr. tarwe, 32 sh. 6 d. per load balken, Grimsby 25 sh. per ton raapkoeken.

221ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.
Trekking der Vijfde Klasse.

8ste Lijst. No. 5969 een prijs van *f* 1000. No. 11827, 14315 en 15302 ieder een prijs van *f* 400. No. 4971, 5601, 7470, 7530, 11307, 15421 en 17175.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.
GRONINGEN, 28 *October*.

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ *f* 7,25	» 40 ℔ *f* 4,20
Oude. 70 ℔ *f* 12,75	Veen 64 » » 6,70	Zw. Voer 36 » » 3,65
N. Oml. 68 » » 12,10	» 66 » » 7,10	» 38 » » 3,85
» 70 » » 12,60	GERST.	» 40 » » 4,00
» 72 » » 13,10	N. Winter 54 ℔ *f* 7,20	BOONEN.
» Old. 68 » » 11,85	» 56 » » 7,50	N. Paardeb. *f* 7,75 a *f* 8,50
» 70 » » 12,35	» 58 » » 7,80	ZADEN, ENZ.
» 72 » » 12,85	Zomer 54 » » 6,65	Gr. Gortpm. *f* 11,25,50.75
» » »	» 56 » » 6,95	Par. 100 N. ℔ *f* 15,75 *f* 18
ROGGE.	Knobbe 60 » » 7,65	Old. Koolz. *f* 11,50 *f* 12,25
O. Inl. 64 ℔ *f* 8,65	» 62 » » 7,95	Oml. dito *f* 11,50 *f* 12
N. » 66 » » 9,05	HAVER.	Oostfr. dito *f* 13 *f* 13,25
» 68 » » 9,45	Dikke 38 ℔ *f*	Zomerzaad *f* 8,50 a *f* 9,50
» 70 » » 9,85	» Nieuwe 40 » » 4,40	Lijnzaad *f* 10 *f* 11,25
» » »	» 42 » » 4,55	G. Mosterdz. v. *f* 9 tot *f* 16
BOEKWEIT.	» 44 » » 4,70	Raapolie p.v. *f* 37,50
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 7,00	» 46 » » 4,85	Prijs der Boter.
» » 66 » » 7,50	» 48 » » 5,00	1ste soort ¼ ton *f* 37
» » 68 » » 7,80	» 50 » » 5,20	a » 38
	O. Bl. Voer » »	2de » » » *f* 35
	Bl. Voer 38 » » 3,95	

Bij geringen aanvoer van Granen en aanhoudende vraag zijn de meeste artikels weder hooger verkocht. — Tarwe 50 ct. hooger wel te plaatsen. — Rogge aan consumtie 10 ct. hooger verkocht. — Boekweit mede tot 20 ct. hooger gevraagd. — Gerst aan pelderijen 20 ct. hooger afgaande. — Dikke Haver 20 ct., Voer-Haver 20 ct. en Zwarte 10 ct. hooger, met goede handel. — Boonen in de beste harde soorten prijshoudend; mindere soorten traag. — Gort wel zoo aangenaam. — In Zaden gaat voortdurend weinig om.
AMSTERDAM, 28 *October*. Heden verkocht van Tarwe: 128 ℔ b. Pools. *f* 458; 127 ℔ b. dito *f* 455; 126 ℔ b. dito *f* 444. Gisteren nog verkocht van Tarwe 130 ℔ Neustadter *f* 450 bij partij. — Rogge: 120 ℔ Odessa *f* 284. — Gerst ruim prijshoudend, 112 ℔ Deensche *f* 266. — Boekweit bleef zonder handel, in de stemming was geene verandering.
Koolzaad op het najaar ½ p. vl. hooger, voorjaar onveranderd; volgens najaar ½ p. vl. lager; op 9 vat in Nov. 70 p. vl.; April 1854 [illegible] p. vl.; Sept. 1854 65 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 112 [illegible] *f* 322½; 106, 107 ℔ Archangel *f* 9⅝ per mud. — Raapolie aanvankelijk en op levering van het najaar iets aangenamer: op 6/w. *f* 38.25; Vlieg *f* 37; Nov. *f* 36,75—36,75 a *f* 37; Dec. *f* 37,75—37,75 a *f* 38; Mei 1854 *f* 39,50 a *f* 39,75. — Lijnolie op 6/w. *f* 30,25; vlieg. *f* 29 a *f* 28,75; April 1854 *f* 30 a *f* 29,75; Mei 1854 *f* 30. — Hennepolie op 6/w. *f* 39,25; vlieg. *f* 38.
LONDEN, 26 *October*. Van inl. Tarwe was heden eene matige hoeveelheid ter markt. De kooplust was alles behalve levendig, hoewel de notering geene verandering ondervond. Vreemde ging tot de koersen van eergisteren tragelijk van de hand: zeilende partijen Odessa prijsh. Gerst blijft gevraagd. Haver was tot de vorige prijzen te plaatsen. Boonen, Erwten en Meel onveranderd.
LONDEN, 28 *Oct.* Ofschoon gedurende deze week niet veel Tarwe ter markt is gekomen, was de omzet heden niet belangrijk, hoewel de volle prijzen van Maandag werden bedongen. Gerst, Boonen en Erwten bedongen de vorige prijzen. Haver werd iets hooger gehouden.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 28 *October*. Heden werd alhier de eerste achtdaagsche markt van horenvee gehouden. Er was niet veel aangevoerd; het vette vee werd verkocht voor *f* 70, *f* 90, *f* 100 tot *f* 110; versch melkte van *f* 85 tot *f* 120; vaalmelkte, in welk artikel nog al eenige handel werd gedreven, van *f* 70 tot *f* 90, betere soorten tot *f* 100 en een enkele daarboven.
Van schapen en lammeren was een matige aanvoer, maar de verkoop kon wel vlugger.
Varkens wel ter markt en daarvan werd tegen vorige prijzen de helft verkocht. In de afgeloopene week zijn ook al eenige geslagte varkens ter markt aangebragt.
DE WIJK, 27 *October*. Gisteren had alhier de najaarsbeestenmarkt plaats. De aanvoer van vee was aanzienlijk, bedragende het getal runderen omstreeks 600; er bevonden zich vele kooplieden en de handel was levendig; doch de prijzen waren in 'talgemeen niet hooger. Vooral werden gezocht en met hooge prijzen betaald de dragtige, kort voor de hand staande en pas afgekalfde koeijen. De varkens, die er ook veel ter markt waren gebragt, waren iets minder in prijs.
LONDEN, 26 *October*. Ossen waren van het buitenland rijkelijk aangevoerd; evenwel bleven de prijzen zeer ferm en men betaalde bij sommige verkoopen zelfs 2 d. hooger. Schapen vonden tot iets hoogere prijzen grif koopers. — Kalveren werden met 4 d. hoogere prijzen betaald. — Varkens ferm op de vorige prijzen. De aanvoer bestond uit: 2694 ossen, 5660 schapen en lammeren en 94 kalveren. Aan de markt van heden waren 5527 ossen, 25,220 schapen en lammeren, 154 kalveren en 340 varkens.
LONDEN, 28 *Oct.* De veemarkt was goed voorzien, maar er was weinig puike kwal. en de prijzen waren lager, geldende puik ossenvleesch 3 sh. 10 p. a 4.2.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.
Amsterdam, 29 *October*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 60 5/16, 60 11/16, 60 11/16; Dito Dito 3 pCt. 72½, 72⅝, 72⅝; Dito Dito 4 pCt. 91⅞, 91 13/16, 91 13/16; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 90 13/16; Handelmaatsch. 4½ pCt. 123; Haarlemmermeer 4 pCt. 99 15/16, 100⅛; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 100. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 49½, 49¾, 49¾. — SPANJE, Onbep. Stukk. 1 pCt. 21⅛, 21 3/16, 21 3/16; Dito 3 pCt. 44, 44¼; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 40, 40 3/16, 40 1/16; Coup. Bewijzen 5, 5 3/16, 5 3/16; Amort. Schuld 4 11/16, 4 13/16, 4¾. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 36, 36⅝, 36 9/16.
RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 103½, 104, 104; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 103⅝, 103½, 103½; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 93¾; Dito 4½ pCt. 94½, 94⅝; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 86⅝. — POLEN, Certific. 4 pCt. 82. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 75¼, 75 15/16; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 38½, 38 13/16; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 38½, 38⅞; Dito Nieuwe 5 pCt. 88½, 90, 90; Metall. La. B. 5 pCt. 88½, 90, 90; Amerik. Bank-Act. 4; Mexik. 23⅜, ⅜, ⅜; Peru 4½ pCt. 69¼, ⅜, ⅜; Gren. 2½ pCt. 18⅞, 19¼, 19¼; Dito Uitg. 7½, 13/16; Ecuador 3⅞; Venez. 3½ pCt. 31⅜, ½, ½; Dito Uitg. 13½; 4½ pCt. Haarlemmermeer 99½.
Bij geanimeerde affaire in Integralen waren heden Holl. fondsen gunstiger gestemd.
Ook de vreemde effekten waren over het algemeen tot verhoogde koersen te plaatsen. Inzonderheid was dit het geval met 5 pCts. Nieuwe Metallieken, welke 1⅛ pCt. sedert gisteren zijn gestegen. Over het algemeen was de handel zeer levendig.
Gren. Onb. St. 2½ pCt. 18¾, 19⅛; Bl. Gr. v. 500 £ 4⅞; Mexic. Onbep. St. 23¼, ⅝.
Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 3; Disconto 2¼ pCt.
Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 60⅝ a 11/16; Spaansche 1 pCt. 21 5/16; Binnenl. 3 pCt. 40 1/16 a ⅛; Metall. 5 pCt. 75 13/16; Dito 2½ pCt. 38 15/16.
AMSTERDAM, 30 *Oct.* EFFECTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur.
Integr. 60⅞, 91, ⅛, 60¾. 4 pCts. 92. Handelmaatschappij 124. Spaansche 1 pCts. 21⅛, 11/16, ⅛, 3/16, ¼, 7/16. Binnenl. 3 pCt. 40½, 9/16, ½. Amortis. 4⅞. Portug. 3 pCts. 36⅞, 37, ⅛, 1/16, 37, 36¾. Dito Uitgest. 15¼. Metalliek 5 pCts. 76⅜, ½, 9/16, ⅝, ¾, 7/16, ⅜. Dito Nieuwe 5 pCts. 90½, ⅜, ½. Dito 1851—1852 2½ pCt. 39⅜, ½, 5/16. Peru 70. Mexik. 23 15/16. Dito Onbep. 23 13/16, ⅞, 11/16, ⅝. Grieken a £ 500, 5¼.
Voor de meeste soorten van de genoteerde fondsen vertoonden zich heden, tot veel verhoogde prijzen, veelvuldige koopers. Ten slotte zijn zij, ten gevolge van eenige winstrealisatiën, weder eenigermate achteruitgegaan; sluitende nog altijd williger dan gisteren. In Integralen, Spaansche, Portug., Oostenr. en Mexic. was de handel zeer levendig.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:
CAMPEGIUS HARMANNUS MOORREES
met
ARENDINA HENDRIKA SOBERING.
GRONINGEN, 28 October 1853.

*** Getrouwd:
Mr. **A. OUDEMAN**
met
H. E. DE JONGH.

Dr. **L. J. WICHERS**
met
M. F. G. DE JONGH.
GRONINGEN, 28 October 1853.

*** Mijne geliefde Echtgenoot A. G. KUTSCH beviel heden zeer voorspoedig van eenen ZOON.
NOORDBROEK, 24 October 1853.
A. J. HAMERSTER.

*** WINSCHOTEN, 27 October 1853. Heden beviel van een' ZOON Vrouwe A. Baronnesse DE VOS VAN STEENWIJK, geliefde Echtgenoot van
Mr. **J. GOCKINGA.**

*** Heden beviel van eenen ZOON M. A. C. MULLER, geliefde Echtgenoot van
Dr. **E. D. H. SCHUTTER.**
ADUARD, 28 October 1853.

*** RUINEN, 28 October 1853. Heden beviel van eene DOCHTER C. P. J. HUISINGA, Echtgenoot van
Mr. **J. OLDENBANDRINGH.**

*** Mijne geliefde Echtgenoot H. BUURMA beviel heden zeer voorspoedig van eene DOCHTER.
NOORDBROEK, 28 October 1853.
D. DIJKSTRA.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER FRANCISCA JACOBA HARMS, Echtgenoot van
JACS. BRECK.
GRONINGEN, 29 October 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON HENDRIKA HUISMAN, geliefde Echtgenoot van
E. ENGELS.
NOORDBROEK, 30 October 1853.

*** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON C. S. SCHONEBAUM, geb. GERDES.
GRONINGEN, 31 October 1853.

*** Heden overleed, ten huize harer Ouders te *Groningen*, na een langdurig lijden, mijne geliefde Echtgenoot, GEPKELINA LUCRETIA SIKKENS, den leeftijd van ruim 26 jaren slechts bereikt hebbende; mij nalatende, uit eene echtverbindtenis van bijna 7 jaren, van vier Kinderen één Dochtertje.
HOOGKERK, 24 October 1853.
E. STEEN, Ez.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 65 jaren, de Hoog Welgeboren Heer LAMORAAL ULBO Baron RENGERS, *Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Betaalmeester in het Arrondissement Groningen en Middelstum.*
GRONINGEN, 27 October 1853.

*** Heden morgen te 10 uur overleed, in den ouderdom van ruim 5 jaren, mijn innig geliefd jongste Zoontje HARMANNUS.
GRONINGEN, 24 October 1853.
T. CAMPHOFF,
Leedaanzegger.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons eenigst DOCHTERTJE, in wier bezit wij ons slechts bijna acht maanden mogten verheugen.
GRONINGEN, 28 October 1853.
A. STEENSMA, *Apotheker.*
G. STEENSMA—ROMKIN.

*** Heden namiddag om 12½ uur ontsliep kalm en zacht, met het oog op den Zaligmaker, mijne Moeder, in den ouderdom van bijna 79 jaren.
GRONINGEN, 29 October 1853.
K. HOOGHUIS, Pz.

*** Bij **J. Q. VAN HOUTEN**, te *Assen*, is van de Pers gekomen:

KORTE HANDLEIDING tot het gebruik der AARDGLOBE bij het Onderwijs in de Wiskunstige Aardrijksbeschrijving, voor Gymnasia en Instituten en tot Zelfoefening; door ***G. VAN HENNEKELER***, Math. & Phil. Nat. Candt. 80 Cts.

STEENDRUK.

De ondergeteekende, de WERKPLAATS zijner Steendrukkerij nog dezen Winter in **Carolieweg** gevestigd houdende, verzoekt zijne geëerde Begunstigers zich dáár in plaats van aan zijn Woonhuis te vervoegen, omdat hij gedurende de werkuren daar steeds aanwezig is en er een behoorlijk **Spreekvertrek** in gereedheid heeft.

Hij kan niet nalaten bij deze zijnen dank te betuigen voor de ruime begunstiging, welke hem in het nu afgeloopen *eerste jaar zijner vestiging* is te beurt gevallen, daar hij onder anderen heeft gedrukt en geleverd 7250 VISITE- of NAAMKAARTJES, 5500 ADRESKAARTEN, 33000 NOTA'S of REKENINGEN, 23000 KWITANTIËN, ENZ. ENZ.

Hij beveelt zich op nieuw in de gunst en rekommandatie zijner Stadgenooten ten vriendelijkste aan.

W. R. CASPARIE,
Steendrukker,
Carolieweg, regt over het Pakhuis van den Heer VAN COEVORDEN.

Ter voldoening aan het nader Bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer REGTER-COMMISSARIS in het Faillissement van **JOHANNES HAFTENKAMP**, Boekverkooper, Drukker en Winkelier, wonende te *Groningen*, worden bij deze de **BEKENDE** en **ONBEKENDE SCHULDEISCHERS** in voornoemd Faillissement, die **BEVOORREGTE** en de **PAND** of **HYPOTHEEK** hebbende daaronder begrepen, welke bij de **eerste verificatie** der **Schuldvorderingen** ten laste van genoemden Gefailleerde niet zijn opgekomen, nogmaals opgeroepen, om in persoon of bij behoorlijk Gemagtigde te verschijnen in de AUDIENTIEZAAL van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, op **Maandag den veertienden November 1800 drieënvijftig**, des voormiddags te tien uur, ten einde alsnog hunne SCHULDVORDERINGEN ten laste van voornoemden Gefailleerde ter VERIFICATIE in te leveren; wordende tevens aan alle Schuldeischers bekend gemaakt, dat alsdan over het **ACCOORD** door den Gefailleerde aangeboden, zal worden geraadpleegd.

De Curator in voornoemd Faillissement:
Mr. H. EDELINCK.

OVERIJSSELSCHE ONDERLINGE

BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ,

gevestigd te ***Zwolle***, onder directie van den Heer **B. J. VAN SONSBEECK.**

De AGENT van genoemde Maatschappij in de Provincie *Groningen* brengt ter kennis van de DEELGENOOTEN, dat op den 15den Julij jl. door den Heer DIRECTEUR **REKENING** is gedaan van zijn beheer over het maatschappelijk jaar 18½, welke naar behooren door Heeren COMMISSARISSEN is opgenomen en goedgekeurd; dat de BIJDRAGEN wegens geledene Brandschade over dat jaar bedragen: voor de gewone Klasse der 1ste Afdeeling **3/80** percent, der 2de Afdeeling **9/40** percent, der 3de Afdeeling of die der Windmolens **9/10** percent; dat de Directie bij voortduring bereid is, tegen eene VASTE PREMIE van de deelgenooten over te nemen derzelver AANDEEL in **alle mogelijke brandschaden** en wel (de ADMINISTRATIEKOSTEN daaronder niet begrepen), voor de 1ste Afd. tegen **50 cent**, en voor de 2de Afdeeling tegen ***f* 2.00** van elke ***f* 1000.00**, namelijk voor de GEWONE KLASSE in elke Afdeeling; dat de SUPPLETIE- en ADMINISTRATIE-KOSTEN te zamen over de laatste 23 jaren van af den 1sten Julij 1830 tot den 1sten Julij 1853 van ieder ***f* 1000.** — Verwaarborging, gemiddeld hebben bedragen, in de 1ste Afdeeling ***f* 0.83½**, in de 2de Afd. ***f* 1.58¼** en in de derde Afdeeling ***f* 2.16½** 's jaars.

Tot bekoming van nadere inlichtingen en deelneming vervoege men zich, behalve bij den ondergeteekende, bij H. M. JANSSEN, te *Groningen*.

WINSCHOTEN, 29 October 1853.
Mr. J. GOCKINGA.

STOOMBOOT HARLINGEN.

DIENST TUSSCHEN

Amsterdam, Enkhuizen en Harlingen,

in onmiddellijk verband met de **DILIGENCE-DIENST** over ***LEEUWARDEN*** naar ***GRONINGEN***, ***vice versa.***

Vertrek van *Amsterdam* naar *Harlingen*: des ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.

Vertrek van *Harlingen* naar *Groningen*: **direct** na AANKOMST van de STOOMBOOT.

Vertrek van *Groningen* naar *Leeuwarden*: des ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's avonds te 11 uur.

Vertrek van *Leeuwarden* naar *Harlingen*: des MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens te 5 uur.

Vertrek van *Harlingen* naar *Amsterdam*: MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens te 8 uur.

Donderdag** den* ***3den November

a.s., des voormiddags te 10 uur, zal, voor en in de Behuizing staande Noordzijde in Turftorenstraat, letter I no. 276, publiek worden verkocht: een geheel nieuwe **INBOEDEL**, bestaande o. a. in exquise **MAHONIEHOUTEN MEUBELEN**, naar den laatsten smaak vervaardigd, als: CANAPÉ'S, VOLTAIRE'S, MIMI'S, PENDULES, CANDELABRES, BUREAUTAFEL en LESSENAAR, LIT D'ANGE en LEDEKANT, TAFELS, STOELEN; — fraaije SPIEGELS met Vergulde Lijsten, EIKENHOUTEN LINNENKAST, CUISINIÈRE en andere KAGCHELS, VUURHAARDEN, VLOERKLEEDEN en CARPETTEN, KRISTAL, PORSELEIN, een wit WEDGEWOODS TAFELSERVIES, uitmuntend BEDDEGOED, MATRASSEN en hetgeen verder te Koop zal worden gepresenteerd.

Te bezien op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris te bekomen, des daags bevorens van 11—1 en van 3—5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

*** Mr. **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, zal, ten verzoeke van Mr. J. GOCKINGA, te *Winschoten*, op DONDERDAG den 3den November e.k. en volgende dagen, telkens des morgens te tien uur te beginnen, publiek verkoopen:

Pl. min. **1100 EIKEN-** en **20 zware BEUKEN BOOMEN**, benevens eene partij **ESSCHEN-, IJPEREN-, DENNE- en LINDEBOOMEN**; alles zich bevindende op de voormalige BUITENPLAATS *VEENHUIZEN*, te *Noordbroek*.

BOELHUIS IN DE GELKINGESTRAAT.

Op WOENSDAG den 2den November e.k., des namiddags ten twee uur, zal, vóór en in betzelve publiek worden verkocht: vele **MEUBELAIRE** en **HUISHOUDELIJKE GOEDEREN**, KOOK- en andere KAGCHELS, MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, BEDDEGOEDEREN, een zwaar GOUDEN HORLOGIE, DITO KETTINGS, ENZ., te veel om te detailleren. Te bezien **heden namiddag van 2 tot 5 uur.**

FOKKO NIEWOLD BOSCH.

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTRAAT.

WOENSDAG den 9den November 1853, 's morgens te 10 uur en vervolgens, zullen in opgemeld Verkoophuis publiek worden verkocht: Velerhande **MEUBELAIRE GOEDEREN, FRANSCHE en ENGELSCHE PORSELEINEN, LIJFSTOEBEHOOREN, BEDDEGOEDEREN** en hetgeen meer te bezien zal zijn daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Jonkheer W. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN gedenkt, bij Beslotene Briefjes, voor den tijd van 6 achtereenvolgende jaren te verhuren:

Eene **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, get. lett. G, no. 2, met 31 B., 23 R., 90 El. BOUW- en GROENLAND, staande en gelegen in het *Lageland*, onder de *Harkstede*, met nog 5 B., 62 R., 40 El. BOUW- en GROENLAND, mede aldaar.

De Conditiën van Verhuring zullen ter lezing liggen ten Huize van H. J. BOELMANS, te *Slochteren*, en ten Huize van H. F. KLOOSTERHUIS, te *Scharmer*, van af den 1sten tot den 10den November 1853.

Mr. J. D. TRESLING.

Voor 5 achtereenvolgende jaren

TE HUUR:

Eene **BOERENPLAATS**, gelegen te *Noorddijk*, groot 32 B., 53 R. en 60 E., thans in huur bij de Gezusters ZUIDEMA. Te bevragen bij D. B. BOLT, in de *Bontekoe*, bij *Groningen*.

Dr. **L. J. WICHERS** is **VERHUISD** naar de **EBBINGESTRAAT**, tegenover de Butjesstraat, lett. B 12ᵃ.

De ondergeteekenden, **Bierbrouwers** te *Groningen*, berigten biermede den belanghebbenden, dat zij met **heden**, den 1sten November 1853, de PRIJZEN van **al hunne BIEREN** hebben **VERHOOGD** met **1 Ct.** per **Ned. Kan**, uitgezonderd het KLUINBIER, hetwelk verhoogd is met **1¼ Ct.** per **Kan** of ***f* 2,00** per **Oude Ton.**

GRONINGEN, 1 November 1853.

W. ALING BULTHUIS.
W. KEIZER.
HESSELINK & Co.

LOGEMENT *de WIJNBERG.*

De ondergeteekende zijn geheel vernieuwd **LOGEMENT *DE WIJNBERG*** thans geopend hebbende, neemt de vrijheid hetzelve minzaam aan te bevelen. Op een der fraaiste en ruimste gedeelten van de Stad, den Wirdumerdijk, gelegen, voorzien van de noodige, nieuw behangen, en van sierlijke en doelmatige Meubelen voorziene VERTREKKEN, met fraai uitzigt, rekommandeert de lokaliteit zich zelve, terwijl ondergeteekende zal zorgen dat eene vlugge en nette bediening, voor het gemak en genoegen der Reizigers niets te wenschen overlaat.

LEEUWARDEN, 21 October 1853.

J. BOSMAN.

ONTVANGEN:

EENE EERSTE BEZENDING

NIEUWE MALAGA CITROENEN,

welke tot de billijkst mogelijke prijzen worden afgeleverd.

I. J. ENSING,
Oude Ebbingestraat, nabij de Markt.

ONTVANGEN AAN HET MAGAZIJN VAN

G. MEDDENS:

de **MODELLEN** van **HOEDEN, MUTSEN, MANTELS, ENZ.**, welke van af **morgen den 2den November** zullen zijn UITGESTALD.

GRONINGEN, 1 November 1853.

DE NIEUWE BEDDEWINKEL.

De ondergeteekende maakt door deze aan het geachte Publiek bekend, dat hij op heden een' **BEDDEWINKEL heeft geopend** en wel op denzelfden voet als dat Vak vroeger door wijlen zijnen Vader JAN BOSCH, en daarna door zijnen Broeder E. BOSCH, JR., is uitgeoefend, bestaande uitsluitend in NIEUWE BEDDEGOEDEREN. Te dien einde is hij voorzien van echte LINNEN BEDDETIJKEN en PARKEN, alle soorten van WOLLEN, KATOENEN en CHITSEN BEDDEDEKENS, waaronder supra fijne FRANSCHE CHITSEN DEKENS, gezuiverde VEREN en DONS, BLAAUWBONTEN en LOOZE TIJKEN, en verder alles wat tot een' kompleten BEDDEWINKEL behoort. Rekommandeert zich minzaam; zullende trachten door eene zuinige behandeling en tegen *vastgestelde prijzen* zich de gunst en het vertrouwen waardig te maken.

FOKKO NIEWOLD BOSCH,
in de Gelkingestraat.

MAGAZIJN VAN GEMAAKTE KLEEDINGSTUKKEN

VAN

J. B. MEDDENS.

Zijn voor het aanstaande Saizoen voorradig: Duffelsche Castorines, Lama Paletots, Lakensche met Pels gevoerde Talma's, Kleedjassen, Zwarte Rokken, Satin de Laine Pantalons, Huis- en Kantoorjassen, Pelsgoederen, Winterpetten en Hoeden, enz. Door den grooten voorraad zullen dezelve tot zeer lage prijzen verkocht worden.

ONTVANGEN:

DE EERSTE

MALAGA CITROENEN.

H. ENSING,
O. Ebbingestraat, nabij den Boog.

Dames Mantels!

W. FEIS, Rz., te ***Winschoten***, heeft ontvangen: Extra fraaije nieuwe **MODELLEN** voor **Dames Mantels**, alsmede vele **NIEUWE STOFFEN** voor **Dames Kleeden, enz.**; voorradig vele soorten van **HEEREN KLEEDINGSTUKKEN**, dewelke even als aanbestelde Goederen solide zijn bewerkt.

TIETE BOSGRA, Oz.,

Boomkweeker te *Bergum*, is, volgens gewoonte weder ALLE MARKTDAGEN te SPREKEN over **ALLERLEI BOOMEN** en **HEESTERS**, alsmede **TUINZADEN**, bij den Logementhouder A. MIDDELKOSTER, Ebbingestraat, te *Groningen*; belooft eene accurate bediening.

In het laatst van 1851 werd ik door de **REVALENTA ARABICA** van eene zevenjarige hevige maagziekte met bloedspuwen vergezeld, spoedig geheel genezen. Ik bleef gezond gedurende het geheele jaar 1852, maar in het begin van 1853 kreeg ik weder eene bloedspuwing, zonder dat ik daarvan eene oorzaak aan te geven weet, en vier weken later stelden zich ook de maagpijnen weder in. Ik ben toen in het Gasthuis gegaan, om de noodige hulp en goede verzorging te vinden, die ik te huis niet hebben kon. Ik ben daar langer dan vijf maanden gebleven, en heb, niettegenstaande men mij met alle mogelijke zorg en oplettendheid behandelde, mijne gezondheid niet weder kunnen erlangen. Met de vaste overtuiging, dat niets dan de **REVALENTA** mij kon genezen, en de stille hoop, dat de Voorzienigheid mij nog eens eene helpende hand zou laten vinden, en ik ook tweedemale mijne herstelling aan dit Gezondheidsmeel te danken hebben zou, verliet ik in Junij het Gasthuis, zieker dan ik er ingekomen was. — Mijne bede werd verhoord, mijne hoop niet teleurgesteld. Nadat ik vier weken tweemaal daags **REVALENTA** gegeten had, waren de maagpijnen verdwenen, en na nog zes weken was ik weder zoo gezond als ooit. Wie aan maagpijn geleden heeft, kan alleen gevoelen, hoe veel waarde zulk een natuurprodukt heeft, en hoe de gelukkige ontdekking dankbare erkenning verdient.

AMSTERDAM, 22 October 1853. W. KOST,
in de Zoutsteeg, boven No. 3.

De **REVALENTA** is een voedzaam en geneeskrachtig Meel, dat in deze tijden aan gezonden en zieken zeer te bevelen is. Zij maakt eene grage maag en geneest zeer voorspoedig hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagkanker, maagwater, diarrhae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoening der lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, nuwachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet te peloos is), waterzucht, rhumatiek, jicht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten of op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, hoest, aamborstigheid, benauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, opbooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, enz.

Du Barry's Revalenta wordt in onderstaande Dépôts verkocht:

1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
2 Guld.	3½ Guld.	8 Guld.	16 Guld.

Dubbel geconcentreerde zijn in de grootere Canisters voorhanden.

Eene Holl. Gebruiksaanwijzing is bij iedere doos.

Op aanraden van eenige Heeren Doctoren zijn wij zoo vrij, de faculteit opmerkzaam te maken, dat dit Meel zeer krachtig toe bijdragen kan, in behandeling zijnde Patiënten te genezen.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEIZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASBEEK; te *Meppel* bij J. M. BARTH; te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Gomelastique Overschoenen,

waarvan de ondergeteekende, **voor deze Stad en Provincie**, de **eenige Depôthouder** is, zijn weder in grooten voorraad, voor **HEEREN, DAMES en KINDEREN**, ontvangen bij

P. G. BAKKER, JR.,
Lakenkooper, Noordzijde aan de Vischmarkt te *Groningen*.

ALOM KAN INGETEEKEND WORDEN

OP DE

NIEUWE GOEDKOOPE UITGAVE

VAN HET BELANGRIJKE WERK:

DE GESCHIEDENIS

DER

KERKHERVORMING,

IN TAFEREELEN.

DOOR

B. TER HAAR,

Theol. Doct. en Predikant te *Amsterdam*.

EEN LEESBOEK TER BEVESTIGING DER PROTESTANTEN IN HUN CHRISTELIJK GELOOF; BEKROOND DOOR HET HAAGSCHE GENOOTSCHAP TOT VERDEDIGING DER CHRISTELIJKE GODSDIENST.

UIT TE GEVEN BIJ TEN BRINK EN DE VRIES, TE AMSTERDAM.

Deze nieuwe min kostbare Uitgave zal zich daardoor van de vroegere onderscheiden, dat de geëerde Schrijver het Boek nogmaals zal herzien, hier en daar verduidelijken en vereenvoudigen, wat niet algemeen verstaanbaar mogt geoordeeld kunnen worden, en voornamelijk door *weglating* van alle *aanteekeningen* die niet tot opheldering van den inhoud volstrekt gevorderd worden.

Het zal kompleet zijn in één Deel groot 8°. van circa 400 pag. compressen doch duidelijken druk (**dat in Maart zal worden afgeleverd**).

De Inteekening staat open tegen ***f* 1,80 tot den 31sten December 1853**, na welken termijn onmiddellijk met het drukken een aanvang wordt gemaakt, ten einde het Werk zoo spoedig eene goede uitvoering zulks toelaat, aan de Inteekenaren af te leveren. **Buiten Inteekening** zal het slechts verkrijgbaar zijn tegen ***f* 2,50.**

Prospectussen zijn alom gratis te bekomen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.